https://www.morski.hr/podvig-iz-1991-prvi-put-sluzbeno-obiljezena-tajna-akcija-hrm-a-kako-su-trajekt-i-remorker-minirali-prilaz-lori/

26 rujna 2026
2 min. čitanja

PODVIG IZ 1991. Prvi put službeno obilježena tajna akcija HRM-a: Kako su trajekt i remorker minirali prilaz Lori

SPLIT - **U noći s 24. na 25. rujna 1991. godine, tek osnovana Hrvatska ratna mornarica (HRM) izvela je jednu od svojih najodvažnijih i najopasnijih operacija na početku Domovinskog rata. Inicijativom sudionika Tonćija Čove, ove je godine prvi put službeno obilježena obljetnica tajne akcije u kojoj su minirani prilazi splitskoj Ratnoj luci Lora, tadašnjem snažnom uporištu Jugoslavenske ratne mornarice (JRM), piše Dalmatinski portal.**

Ova iznimno rizična operacija izvedena je samo dan nakon pogibije 20-godišnjeg dragovoljca Josipa Vranića na Kašjunima. Unatoč šoku i tuzi, 13 pripadnika HRM-a te posade Brodospasovog remorkera *Argus* i Jadrolinijinog trajekta *Gradac* krenuli su u akciju oko 4:30 sati ujutro.

Lukav plan pod nosom neprijatelja

Plan se temeljio na zavaravanju protivnika: JRM-u je dojavljeno da trajekt *Gradac* ima kvar na upravljačkom sustavu te da ga remorker *Argus* mora odtegliti u brodogradilište. Pod izlikom odlaska u škver, brodovi su se kod Marjana približili Lori. Dok je *Argus* vizualno zaklanjao trajekt od pogleda iz vojne baze, s *Gradca* je u more spušteno 20 tvorničkih mina, mase oko 600 kilograma, uzetih prethodno u akciji „Zelena tabla – Male Bare“.

Mine su položene na svega dvjestotinjak metara od ulaza u Loru, a da neprijatelj nije primijetio što se događa. Već u jutarnjim satima jedna je vojna barka iz Lore naišla na minu i odletjela u zrak, čime je uspješno zapriječen ulaz u luku.

ARGUS
Split
38
36
34

Civili i dragovoljci bez opreme, ali velikog srca

Sudionici akcije ističu kako su u pothvat krenuli gotovo bez ikakve vojne opreme, no s velikom odlučnošću.

- Bili smo čista naiva. Jednostavno si došao kao civil i išao, nisi previše razmišljao. Da su po nama zapucali dok smo nosili te mine, letjeli bismo do Marsa - prisjetio se Čovo, dodajući da su mine na brodu gurali na „balinjerama“ u potpunoj tišini.

Predsjednik Udruge hrvatskih marinaca 'Knez Domagoj' Miroslav Lozina i sudionik Ivan Matić naglasili su ključnu ulogu prvog zapovjednika HRM-a, admirala Svete Letice, te neprocjenjiv doprinos civila i dragovoljaca. Matić, koji je kasnije 1995. podigao hrvatsku zastavu prilikom preuzimanja Lore, upozorio je i na važnost ulaganja u današnju mornaricu, dok su predstavnici vlasti i Ministarstva branitelja poručili kako se ovakva junačka djela iz temelja hrvatske države nikada ne smiju zaboraviti.

D.G.